

Hornické a technické památky

Bergmännische und technische Gedenkstätten

mit Fachwerketage, das aus der Hälfte des 18. Jh. stammt. Im Museum kann man eine Ausstellung besichtigen, die sich auf die Stadtgeschichte bezieht, die eng mit dem Abbau und Verarbeitung von Zinn verknüpft ist. Gerade wegen seines Abbaus wurde die Stadt Horní Blatná 1534 gegründet. Mehr Informationen: www.horni-blatna.cz/turisticke-informace/muzeum-horni-blatna/

Důl Mauritius

Národní kulturní památka důl Mauritius v Hřebečné je největší a nejzachovalejší cínový důl v českém Krušnohoří. V provozu byl téměř 400 let a dodnes se v něm zachovaly autentické doklady způsobů těžby od 16. do 19. století. Nacházejí se zde jedny z největších zpřístupněných komor po těžbě cínu nejen v České republice, ale i v Evropě. Důl Mauritius je součástí nominace Hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří na Seznam světového dědictví UNESCO. Více informací: www.dulmauritus.cz

Grube Mauritius

Das tschechische nationale Kulturdenkmal Grube Mauritius in Hřebečná (Hengstererben) ist die größte und am meisten erhaltene Zinngrube im tschechischen Erzgebirge, die beinahe 400 lang betrieben wurde. Bis heute wurden darin authentische Belege der Art des Erzabbaus von 16. bis zum 19. Jh. erhalten. Es befinden sich hier eine der größten zugänglich gemachten Kammern nach Zinnabbau nicht nur in Tschechien, sondern auch in Europa. Die Grube Mauritius ist ein Bestandteil der Nominierung der Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří in die UNESCO-Liste des Weltkulturerbes. Mehr Informationen: www.dulmauritus.cz

Štola Johannes

Nedaleko Božího Daru se nachází jedna z nejpозорuhodnějších rudních oblastí v České republice – skarnový revír Zlatý Kopec. Největším dolem revíru byl důl Johannes, s přestávkami byl v provozu od 16. do 19. století. Od roku 2015 je zpřístupněn

veřejnosti. Unikátem je přes 60 metrů dlouhá, 20 metrů široká a místy až 12 metrů vysoká podzemní komora. Celý revír i s dolem je součástí nominace Hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří na Seznam světového dědictví UNESCO. Více informací: www.stolajohannes.cz

Bergwerk Johannes

Unweit von Boží Dar (Gottesgab) befindet sich ein der am meisten bewundernswerten Erzgebiete Tschechiens – das Skarnrevier Zlatý Kopec (Goldenhöhe). Der größte Stollen im Revier war der Johannes Stollen, der mit Unterbrechungen vom 16. bis zum 19. Jh. betrieben wurde. Seit 2015 ist das Bergwerk zugänglich für die Öffentlichkeit. Ein Unikat ist eine über 60 m lange, 20 m breite und stellenweise bis zu 12 m hohe unterirdische Kammer. Das ganze Revier mit Bergwerk ist ein Bestandteil der Nominierung der Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří in die UNESCO-Liste des Weltkulturerbes. Mehr Informationen: www.stolajohannes.cz

Zámek Ostrov

O historii hornictví v Krušnohoří je možné se dozvědět při návštěvě stálé expozice Ostrovsko a hornictví v IC na zámku v Ostrově. Expozice se tematicky skládá ze tří částí: první je zaměřena na rudné dolování, druhá na pracovní tábory na Jáchymovsku a Ostrovsku a třetí je věnována šlechtickému rodu Šliků.

Schloss Ostrov

Über die Bergbaugeschichte in Verbindung mit dem Erzgebirge kann man beim Besuch von Infozentrum auf dem Schloss in Ostrov erfahren, wo sich Dauerausstellung „Region Ostrov und das Bergbauwesen“ befindet. Sie ist in drei Teile unterteilt, wobei das erste dem Metallbergbau, das zweite den Arbeitslagern in der Region Jáchymov (St. Joachimsthal) und das dritte dem Adelsgeschlecht Schlick gewidmet sind.

Radošovský most

Je jedním z nejstarších funkčních dřevěných mostů ve střední Evropě. Vystavělo jej v roce 1364 město Ostrov v místě původního brodu přes řeku Ohři na zemské stezce. Dřevěný most několikrát vyhořel, avšak vždy byl obnoven. V letech 2001–2003 proběhla dle dochované historické dokumentace celková rekonstrukce. Most měří 62,3 m a je široký 5,8 m.

Radošovský most (Rodisforter Brücke)

Es handelt sich um eine der ältesten funktionalen Holzbrücken in Mitteleuropa, die im Jahr 1364 die Stadt Ostrov an der Stelle der ehemaligen Furt über den Fluss Ohře (Eger) aufgebaut hat. Die Holzbrücke brannte einige Male ab, wurde aber immer erneuert. In den Jahren 2001–2003 fand nach erhaltener historischer Dokumentation ihre komplexe Rekonstruktion statt. Die Brücke ist 62,3 m lang und 5,8 m breit.

Vydavatel | Herausgeber:

Vydala MAS Krušné hory, o.p.s.

jako součást projektu „Průmyslová a hornické památky v území MAS Krušné hory“, který je spolufinancován z rozpočtu Karlovarského kraje.

2017

www.mas-krusnehory.cz

Text: Mgr. Jakub Jelen, RNDr. Michal Urban, CSc.

Foto | Photo: Ing. Vít Skotnica, Mgr. Jakub Jelen,

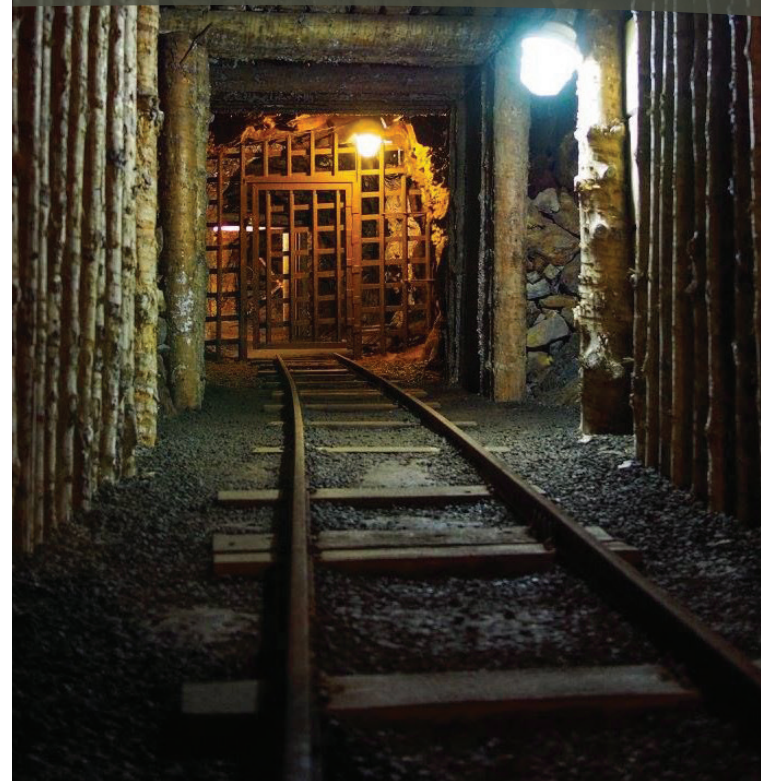
Petr Lněnička, archiv Muzea Karlovy Vary

Grafika | Grafik: Eliška Failová

Tisk | Druck: ANIKO TISK Praha

Překlad | Übersetzung: Ing. Rudolf Hřebeňar

Náklad | Auflage: 1 000 ks / St.

Důl Svornost

Důl Svornost je jedním z nejstarších známých hlubinných jáchymovských dolů. Byl založen v roce 1518 jako důl Konstantin na těžbu stříbra, později i kobalt, arsen a do poloviny 20. století také uran. Dnes je majetkem lázní Jáchymov a slouží k čerpání vody s obsahem radonu pro lázeňské účely. Jedná se o nejdéle fungující důl ve střední Evropě a první důl na světě na těžbu uranu.

Grube Svornost (Einigkeit)

Die Grube Svornost (Einigkeit) ist einer der Pfeiler des Bergbaus in Jáchymov (St. Joachimsthal). Sie wurde im Jahr 1518 gegründet und es wurden hier Silber, Kobalt und Arsen und bis zur Hälfte des 20. Jahrhunderts auch Uran abgebaut. Heute ist sie im Besitz des Kurortes in Jáchymov und dient zur Gewinnung vom Wasser mit Radonanteil für Kurzwecke. Es handelt sich um eine der ältesten Gruben in Jáchymov, die am längsten funktionierende Grube in Mitteleuropa und die erste Grube auf der Welt mit Uranerzabbau.

Štola č. 1

Nedaleko dolu Svornost se nachází průzkumná Štola č. 1. Její ražba proběhla v 1. polovině 50. let 20. století v rámci rozsáhlých průzkumných prací. Je dlouhá 230 metrů a při její prohlídce si mohou návštěvníci prohlédnout malou expozici důlní techniky. Dozví se o historii těžby na Jáchymovsku i o vězních – muklech (Muži Určení K Likvidaci), kteří zde od konce 40. let až do 60. let 20. století pracovali. Jejich připomínka je také věnována 8,5 km dlouhá naučná stezka Jáchymovské peklo, jejíž součástí Štola č. 1 je. Více informací: www.omks.cz

Stollen Nr. 1

Unweit von der Grube Svornost (Einigkeit) befindet sich eine Untersuchungsstollen, die in den 50er Jahren des 20. Jahrhunderts wegen Untersuchung vom Uranerzvorkommen vorgetrieben wurde. Heutzutage sind etwa 230 m von diesem Stollen der Öffentlichkeit zugänglich. Die Besucher können auch die Bergbautechnik ansehen.

Sie erfahren gleichzeitig über die Bergbaugeschichte der Region Jáchymov (St. Joachimsthal) sowie über Häftlinge, die da in den 50er und 60er Jahren des 20. Jh. gearbeitet haben. Ihrem Andenken ist auch der 8,5 km lange Lehrpfad Joachimsthaler Hölle gewidmet, dessen Bestandteil der Stollen Nr. 1 ist. Mehr Informationen: www.omks.cz

Královská mincovna Jáchymov

Zájemcům o historii hornictví nesmí ujít návštěva Královské mincovny v Jáchymově. Ve zdejší renesanční budově z roku 1536 se nachází muzeum, jehož expozice je zaměřena na dějiny města, geologii a mineralogii Krávných hor, mincovnictví, renesanční kulturu, radonové lázeňství a krušnohorský národopis. Součástí prohlídkové trasy je i expozice věnovaná politickým vězňům pracujícím v uranových dolech v 50. a 60. letech minulého století. Více informací: www.kvmuz.cz

Königliche Münze Jáchymov

Die Interessenten an der Bergbaugeschichte dürfen den Besuch von der Königlichen Münze in Jáchymov nicht verpassen. Im hiesigen Renaissancegebäude aus dem Jahr 1536 befindet sich ein geräumiges Museum, das vor allem auf die Stadtgeschichte, Geologie und Mineralogie vom Erzgebirge, Münzwesen sowie die Thematik der politischen Häftlinge der 50er und 60er Jahre des vorigen Jahrhunderts gerichtet ist. Mehr Informationen: www.kvmuz.cz

Naučná stezka Vlčí jámy

S historií hornictví a okolím města Horní Blatná je možné se seznámit díky naučné stezce Vlčí jámy. Nejprve zavede návštěvníky k bývalému dolu Konrád a k Blatenskému příkopu. Dále pokračuje na Blatenský vrch, kde je možné vystoupat na rozhlednu. Stezka pokračuje k Ledové jámě, v níž se díky

zvláštnímu mikroklimatickému režimu drží po celý rok sníh. Předposlední zastávkou je pak Vlčí jáma, která vznikla propadnutím cínového dolu Wolfgang. Ledová a Vlčí jáma společně tvoří přírodní památku s názvem Vlčí jámy. Odtud vede naučná stezka zpět do Horní Blatné, kde je poslední zastávkou měšťanský dům č. 127, v němž je možné navštívit místní muzeum. Více informací: www.naucnoustezkou.cz/horni-blatna-vlci-jamy

Lehrpfad Wolfspinge

Mit der Bergbaugeschichte und der Umgebung der Stadt Horní Blatná (Bergstadt Platten) kann man sich dank dem Lehrpfad Wolfspinge bekannt machen. Er führt die Besucher zuerst zur ehemaligen Grube Konrád (Konrad) und zum Blatenský příkop (Plattner Erbwassergraben). Weiter geht es auf den Berg Blatenský vrch (Plattenberg), wo man einen Aussichtsturm besteigen kann. Der Lehrpfad geht weiter zur Eispinge, wo sich dank einem besonderen Klima das ganze Jahr durch der Schnee aufhält. Die vorletzte Haltestelle ist dann die Wolfspinge, die durch Einbrechen der Zinngrube Wolfgang entstanden ist. Die Eispinge und die Wolfspinge bilden zusammen das Naturdenkmal mit dem Namen Wolfspinge. Von dort aus führt das Lehrpfad zurück nach Horní Blatná, wo es die letzte Haltestelle gibt, die das Bürgerhaus Nr. 127 darstellt, im dem man hiesiges Museum besuchen kann. Mehr Informationen: www.naucnoustezkou.cz/horni-blatna-vlci-jamy

Blatenský příkop

Bouřlivý rozvoj těžby rud v Krušnohoří během 16. století vyžadoval vedle výstavby samotných dolů také doprovodné stavby zajišťující přívod vody k pohonu těžebních strojů. Mezi nejvýznamnější stavby patří Blatenský příkop, který vznikl v letech 1540 až 1544. Stavba dlouhá 13 km a široká až 2 m je napájena potokem

Černá a vodou z božídarských rašelinišť. V roce 1980 byl příkop vyhlášen technickou kulturní památkou, později prošel celkovou rekonstrukcí a podél něj byla vybudována naučná stezka. Od roku 2017 je Blatenský vodní příkop národní kulturní památkou.

Plattner Erbwassergraben

Die stürmische Entwicklung der Erzgewinnung im Erzgebirge im 16. Jh. hat neben dem Aufbau von eigentlichen Gruben auch ergänzende Bauwerke abverlangt, die für Wasserzufuhr für den Antrieb der Abbaugeräte gesorgt haben. Zu den bedeutendsten Bauwerken gehört der Plattner Erbwassergraben, der in den Jahren 1540 bis 1544 entstand. Das 13 km lange und bis 2 m breite Wasserwerk wird durch den Bach Černá (Schwarzwasser) und das Wasser aus dem Gottesgaber Torfmoor gespeist. Im Jahr 1980 wurde der Graben zum technischen Kulturdenkmal erklärt und später komplett rekonstruiert, und an ihm entlang wurde ein Lehrpfad errichtet. 2017 wurde der Graben zum nationalen Kulturdenkmal der Tschechischen Republik erklärt.

Muzeum Horní Blatná

Muzeum města Horní Blatná je umístěno v památkově chráněném měšťanském domě s hrázděným patrem pocházejícím z poloviny 18. století. V muzeu je možné navštívit stálou expozici vztahující se k historii města, těžbě a zpracování cínu. Právě kvůli jeho těžbě byla Horní Blatná založena roku 1534 saským vévodou Johannem Friedrichem, roku 1548 byla povýšena na královské horní město. Více informací: www.horni-blatna.cz/turisticke-informace/muzeum-horni-blatna/

Museum Horní Blatná

Das Museum der Stadt Horní Blatná (Bergstadt Platten) befindet sich in einem unter dem Denkmalschutz stehenden Bürgerhaus